

Nr 1198

Av herr Brandt m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 103, angående effektivisering och samordning av statens skogsföretag, m. m.

(Lika lydande med motion nr 940 i Första kammaren)

I proposition nr 103 till årets riksdag föreslås riksdagen bl. a. godkänna vad departementschefen förordat i fråga om riktlinjer för domänverkets organisation. Propositionen tar upp frågor angående effektivisering och samgående av statens skogsföretag m. m.

När det gäller den regionala organisationen uttalas i propositionen att antalet överjägmästartdistrikt bör minskas från elva till högst åtta. Departementschefen förklarar sig dessutom kunna ansluta sig till de principer för distriktsindelning och val av stationeringsorter som uppställts i den utredning om organisationen av bl. a. överjägmästarinstitutionen som framlagts av domänstyrelsen och som, jämte andra utredningar, ligger till grund för propositionen.

Nämnda principer har i utredningen angivits på följande sätt.

För distriktsindelningen:

Vid gränsdragningen mellan distrikten bör det ur virkesflödessynpunkt och med hänsyn till affärsförbindelserna eftersträvas att erhålla sammanhängande områden. Indelningen bör vidare i så stor utsträckning som möjligt anpassas till regionala indelningar i övrigt såsom flottnings- och mätningföreningars verksamhetsområden samt till den kommande länsindelningen. Landets geografiska förhållanden (ådalar, vattensystem, kommunikationer, bebyggelseregioner och bygdestruktur m. m.) utgör i många fall givna förutsättningar för gränsdragning.

För valet av stationeringsort:

Vid val av stationeringsorter för distriktskontoren bör om möjligt väljas orter med rimliga reseavstånd (restider) till distriktspersonalens viktigaste förrättningsställen. Möjligheterna till att i distriktskontoret kunna inordna revirsexpeditioner och bereda kontorsutrymme för kronojägare bör beaktas. Bl. a. ur rekryteringssynpunkt är det vidare fördelaktigt om stationeringsorten har god allmän service. Med hänsyn till kontakterna med länsmyndigheterna bör stationeringsorterna för distriktskontoren vara residenstäder som helst bör väljas inom län, där verkets markinnehav redan är omfattande.

I domänverkets förslag till distriktsindelning och till val av stationeringsorter har inte redovisats några närmare undersökningar hur man sökt anpassa förslagen till de nämnda principerna. När det gäller särskilt valet av stationeringsorter blir därför förslaget i några fall svårt att bedöma.

Sålunda är Örebro enligt nuvarande indelning stationeringsort för ett överjägmästardistrikt, Bergslagsdistriktet, som omfattar — utom Örebro län i dess helhet — Västmanlands län samt delar av Värmlands, Kopparbergs och Gävleborgs län. Enligt domänstyrelsens förslag avses i Örebro län ingående revir bli uppdelade mellan ett Falu överjägmästardistrikt, omfattande dessutom hela eller delar av Kopparbergs, Västmanlands och Gävleborgs län med Falun som stationeringsort, och ett västligt överjägmästardistrikt, omfattande dessutom hela eller delar av Jönköpings, Hallands, Göteborgs och Bohus, Älvsborgs, Skaraborgs och Värmlands län med Vänersborg som stationeringsort.

Den föreslagna indragningen av bl. a. distriktskontoret i Örebro anges vara en följd av att 8 distrikt befunnits utgöra ett lämpligt antal och att det vid gränsdragningen mellan distrikten med hänsyn till förut redovisade faktorer framgått att Bergslagsdistriktet på ett relativt naturligt sätt delar upp sig i ett sydvästligt och ett nordligt område.

Om domänstyrelsens förslag till distriktsindelning och stationeringsorter genomföres, innebär det en betydande ändring inom domänverkets ansvarsområde för den region som i dagligt tal betecknas som den mellansvenska. Med hänsyn till bl. a. verkets rätt betydande markinnehav i vissa delar av denna region måste det sättas i fråga om förslaget är lämpligt utformat.

Ett brett bälte med mycket få marker under domänverkets förvaltning, närmast av karaktären »domänöken», sträcker sig över norra Svealand och sydligaste Norrland och kan sägas omfatta delar av eller större delarna av framför allt Värmlands, Kopparbergs och Gävleborgs län. I det föreslagna Falu överjägmästardistrikt ligger stationeringsorten i mitten av denna svaghetszon.

En allmänt vedertagen princip för regionala avgränsningar är att man försöker minimera restider och reskostnader och lägga gränserna i svaghetszoner mellan influensområden. Denna princip har av allt att döma inte följts vid utredningsarbetet såvitt avser Mellansverige; tvärtom ter sig motiven för Falun som stationeringsort svaga med hänsyn till de långa avstånden till kronoparker, revircentra och andra kontaktpunkter samt till att i det föreslagna Falu överjägmästardistrikt skulle ingå revir med så vitt skilda förutsättningar, att det sannolikt skulle komma att fungera som ett nordligt och ett sydligt distrikt.

För området söder om det föreslagna Östersunds distrikt måste Örebro anses utgöra ett betydligt bättre alternativ än Falun. Örebro uppfyller sålunda mycket väl de i utredningen ställda kraven på rimliga restider till

en region med stora domänmarker, på möjligheter att i distriktskontoret inordna revirexpeditioner och utrymmen för kronojägare, på god allmän service samt på att stationeringsort bör vara en residensstad, som ej ifrågasatts i länsindelningssammanhangen, som har god allmän service och som ligger i ett län där domänverkets markinnehav är betydande.

Under åberopande av det anförda hemställas,

att riksdagen vid godkännande av vad i propositionen förordats i fråga om riktlinjer för domänverkets organisation i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte uttala att domänstyrelsen vid indelning av Mellansverige i överjägmästartrikt och bestämmande av lokaliseringen av distriktskontoren skall ha att beakta vad i denna motion anförts.

Stockholm den 26 april 1968

Erik Brandt (s)

Marta Lindberg (s) Per-Eric Ringaby (h) Lena Renström-Ingenäs (s)

Erik Larsson (cp) Henry Allard (s) M. Berglund (fp)

i Öskeviksby